

Aprovat inicialment per Junta de Govern Local
en sessió de data 25 d'octubre de 2023
En dono fe,
El Vicesecretari de l'Ajuntament de Lleida,
en funcions de Secretari General

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI I CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LLEIDA

NORMATIVA
Octubre 2023

LA PAERIA



Ajuntament de Lleida

LA PAERIA



Ajuntament de Lleida

NORMATIVA



Ajuntament de Lleida

CONTINGUT NORMATIVA

<i>CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS.....</i>	<i>4</i>
Art. 1. Regulació del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental	4
Art. 2. Objecte	4
Art. 3. Naturalesa i contingut del PEPIC	4
Art. 4. Marc Normatiu	5
Art. 5. Marc Territorial.....	5
Art. 6. Àmbit Material.....	6
Art. 7. Vigència.....	6
 <i>CAPITOL II. DESENVOLUPAMENT DEL PLA</i>	 <i>7</i>
Art. 8. Procediment d'inclusió i d'exclusió d'elements del Catàleg	7
Art. 9. Comissió de Patrimoni Cultural i Paisatge	7
 <i>CAPITOL III. REGIM GENERAL D'INTERVENCIIONS SOBRE BÉNS CATALOGATS.</i>	 <i>8</i>
Art. 10. Mesures de foment i ajut a les iniciatives privades.....	8
Art. 11. Drets i deures dels propietaris de béns catalogats	8
Art. 12. Regulació urbanística de les edificacions catalogades.....	9
Art. 13. Assoliment de l'edificabilitat prevista en el planejament vigent.....	10
Art. 14. Condicions dels plans de millora urbana d'edificis catalogats	10
Art. 15. Adaptació funcional a les normatives sectorials	11
Art. 16. Normativa relativa als entorns de protecció.....	11
Art. 17. Usos	11
 <i>CAPÍTOL IV. TIPUS, CATEGORIES I NIVELL DE PROTECCIÓ DELS BÉNS CATALOGATS.</i>	 <i>13</i>
Art. 18. Tipus de béns catalogats.	13
1. Béns Arquitectònics (EA i CA)	13
2. Béns Arqueològics i Paleontològics (BARP)	14
3. Béns Socioculturals i Etnològics (BSE).....	14
4. Béns Naturals (BN).....	14
5. Béns Ambientals i Paisatgístics (BAMP).....	15
Art. 19. Categories de protecció dels béns catalogats	15
1. Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN).....	15
2. Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)	16
3. Espais de Protecció Arqueològica (EPA)	17
4. Bé de Protecció Urbanística (BPU).....	17
5. Entorns de Protecció.	17
6. Contorn Urbanístic de Protecció	17
7. Àrees d'expectativa arqueològica	17
Art. 20. Definició dels nivells de protecció dels béns catalogats	18
1. Integral	18
2. Conservació	19
3. Parcial	19
4. Ambiental	20
5. Documental	20
Art. 21. Definició dels tipus d'intervenció	21



Ajuntament de Lleida

1. Béns arquitectònics (EA i CA):.....	21
1.1 Obra nova	21
1.2 Manteniment i/o Reparació:	21
1.3 Consolidació:	22
1.4. Reforma, rehabilitació i remodelació o millora	22
1.5 Restauració:.....	22
1.6. Reconstrucció:	23
1.7. Reproducció:.....	23
1.8. Ampliació:	23
1.9. Substitució:	23
1.10. Eliminació:	24
1.11. Desplaçament:	24
1.12. Enderroc:	24
2. Béns arqueològics i paleontològics	24
3. Béns naturals, ambientals i paisatgístics	25
 <i>CAPITOL V. CRITERIS D'INTERVENCIÓ EN ELS BÉNS CATALOGATS</i>	 <i>27</i>
Art. 22. Intervencions a béns amb categoria de BCIN, EPA.	27
Art. 23. Criteris generals d'intervenció als béns catalogats.....	27
Art. 24. Sol·licitud de llicència per a Béns Arquitectònics. Documentació preceptiva	29
Art. 25. Intervencions en els béns catalogats segons el nivell de protecció:	30
1. Nivell de protecció 1. Integral.....	30
2. Nivell de protecció 2. Conservació.....	33
3. Nivell de protecció 3. Parcial.....	35
4. Nivell de protecció 4. Ambiental.....	36
5. Nivell de protecció 5. Documental	37
Art. 26. Intervencions en Àrees d'Expectativa Arqueològica	38
Art. 27. Troballes arqueològiques fortuïtes	40



Ajuntament de Lleida

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Art. 1. Regulació del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental

1. La protecció, defensa i recuperació del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental s'ordena a través d'aquestes Normes i del Catàleg de béns a protegir.

2. La regulació de la intervenció en el patrimoni històric, arqueològic, arquitectònic i ambiental, també s'efectua a través de l'Ordenança del Paisatge de Lleida i dels seus Annexos, que estableixen àmbits de tractament paisatgístic especial, proteccions de les visuals de la Seu Vella i del perfil de la ciutat, i la Carta de colors del Centre Històric i de l'àmbit rural, entre altres determinacions.

Art. 2. Objecte

Aquest Pla Especial de Protecció i Catàleg de béns a protegir (a partir d'ara PEPIC) té com a objectius:

- a) Establir les mesures urbanístiques de protecció jurídica necessàries per a la preservació dels béns que, pels seus valors singulars o per les seves característiques arquitectòniques, històriques o ambientals siguin objecte d'especial protecció, de conformitat amb la legislació aplicable en matèria urbanística i de protecció del patrimoni.
- b) Identificar els elements i els conjunts patrimonials (arquitectònics, arqueològics paleontològics, socioculturals etnològics, naturals o ambientals paisatgístics) que, considerats aïlladament o en conjunt, juntament amb els seus entorns d'influència, constitueixen la identitat històrica de Lleida i representen un llegat cultural a transmetre a les generacions futures.
- c) Regular les intervencions en els béns catalogats a través de la present normativa i de la regulació detallada de cada element.
- d) Establir i fomentar les mesures i les actuacions públiques i privades necessàries per a la protecció d'aquests béns i determinar les formes d'actuació, col·laboració i ajut per part de l'administració.

Art. 3. Naturalesa i contingut del PEPIC

1. És un document que recull els monuments, edificis, jardins, paisatges o béns culturals; d'interès històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, natural, ambiental i paisatgístic i els assigna el grau de protecció en funció el seu valor.
2. Tenen caràcter vinculant la Normativa general que recull aquest capítol, els plànols normatius i, de forma individual, la fitxa del Catàleg corresponent a cada element.



Ajuntament de Lleida

3. El Catàleg de béns a protegir del municipi també incorpora aquells elements que, més enllà del possible valor concret individual, tenen un interès rellevant com a conjunts arquitectònics o com a teixits urbans que configuren un determinat ambient i permeten entendre i llegir, de forma més complerta, l'entorn urbà o rural del qual formen part.

4. La Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge, regulada per l'Ordenança del Paisatge de Lleida, serà l'encarregada d'informar i valorar que les intervencions que afectin béns catalogats s'adeqüin a les proteccions establertes per a cada un d'ells.

Art. 4. Marc Normatiu

El present PEPIC es redacta d'acord amb la legislació vigent i el seu desenvolupament reglamentari, en especial:

- El Text refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (en endavant, TRLUC), aprovat per Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost (DOGC de 5.8.2010).
- El Reglament de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (en endavant, RLUC), aprovat per Decret legislatiu 305/2006, de 18 de juliol (DOGC de 24.7.2006).
- El Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística, aprovat per Decret 64/2014, de 13 de maig (DOGC de 15.5.2014).
- La Llei del dret a l'habitatge, aprovada per Llei 18/2007, de 28 de desembre, (DOGC de 9.1.2008) i el Decret pel qual es regulen les condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat, aprovat per Decret 141/2012, de 30 d'octubre (DOGC de 9.11.2012).

Així mateix, la present Normativa s'ha formulat d'acord amb les normes jurídiques que regulen específicament el patrimoni historicoartístic; és a dir:

- La Llei del Patrimoni Cultural Català (en endavant LPCC), aprovada per Llei 9/1993, de 30 de setembre (DOGC de 11.10.1993).
- El Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, aprovat per Decret 78/2002, de 5 de març (DOGC de 13.3.2002).
- Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge, aprovada per Llei 8/2005, de 8 de juny (DOGC de 16.6.2005).
- Llei del patrimoni natural i la biodiversitat, aprovada per Llei 42/2007, de 13 de desembre (BOE de 14.12.2007).

Art. 5. Marc Territorial



Ajuntament de Lleida

Territorialment aquest pla abasta la totalitat del terme Municipal i en l'àmbit material es refereix als conjunts i elements arquitectònics, arqueològics, paleontològics, socioculturals, etnològics, naturals i ambientals-paisatgístics catalogats, recollits individualment a les fitxes i identificats gràficament en els plànols normatius així com sobre les troballes arqueològiques i altres elements que puguin ser objecte d'un procediment de catalogació.

Art. 6. Àmbit Material

Les determinacions del PEPIC són d'obligat compliment per a totes les edificacions, elements conjunts urbans, rurals i/o naturals de naturalesa pública o privada que expressament s'inclouen.

Art. 7. Vigència.

Aquest Pla, com a figura de planejament urbanístic entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació al DOGC per la seva aprovació definitiva. Tindrà una vigència indefinida i serà susceptible de suspensió, modificació i revisió.



Ajuntament de Lleida

CAPITOL II. DESENVOLUPAMENT DEL PLA

Art. 8. Procediment d'inclusió i d'exclusió d'elements del Catàleg

Les inclusions de béns al Catàleg es poden iniciar d'ofici o a instància de particulars, iniciant un expedient individualitzat per a cada bé, que inclourà els antecedents, dictàmens, i altres elements necessaris per tal de justificar la modificació proposada.

De l'inici i tramitació de l'expedient d'inclusió al Catàleg es notificarà de forma individualitzada als propietaris, titulars de drets reals, arrendataris i ocupants del bé afectat, i en cas d'impossibilitat en la seva localització es publicarà per edictes. Tots ells tindran la consideració d'interessat a l'expedient.

Els expedients d'inclusió o exclusió d'elements, així com la modificació de les condicions de protecció, es consideren una modificació del Catàleg que es realitzarà amb el tràmit corresponent. En el cas de descatalogar un Bé Cultural d'Interès Nacional, s'haurà de seguir el tràmit fixat a l'article 14 de la LPCC i en el cas de un Bé Cultural d'Interès Local, el tràmit de l'article 17 de la LPCC.

Des del moment de l'aprovació definitiva de la catalogació, els nous béns passaran a ser part integrant del Catàleg, i s'acolliran tant als avantatges que això comporta com a l'acompliment de les normes establertes en aquest Pla.

Art. 9. Comissió de Patrimoni Cultural i Paisatge

La Comissió del Patrimoni Cultural i del Paisatge és un òrgan de caràcter tècnic, que té com a missió la valoració de les intervencions en béns protegits, vetllant per l'adequat compliment de l'esperit, directius i objectius de les normes referides al patrimoni cultural i el paisatge.

La seva composició, funcions i actuacions preceptives estan regulades a l'Ordenança del Paisatge de Lleida.



Ajuntament de Lleida

CAPITOL III. REGIM GENERAL D'INTERVENCIONS SOBRE BÉNS CATALOGATS.

Art. 10. Mesures de foment i ajut a les iniciatives privades

L'Ajuntament podrà incloure en els seus programes d'inversions i pressupostos les previsions econòmiques per desenvolupar programes d'inversió i foment, tant per als béns catalogats de propietat privada com per als de propietat pública.

L'Ajuntament inclourà una partida en el pressupost municipal pel manteniment dels béns catalogats de titularitat pública.

Es determinaran, d'acord amb la normativa d'aplicació i mitjançant desenvolupament normatiu, les condicions i requisits que hauran de complir els propietaris dels béns catalogats per acollir-se als programes i la forma en què es distribuiran i atorgaran les ajudes.

Els béns catalogats gaudiran de les exempcions i bonificacions d'impostos i taxes municipals que graven directament a la propietat, l'ús o les activitats mercantils i industrials i l'execució d'obres, amb les modalitats i condicions que s'estableixin a les respectives ordenances fiscals, sempre i quan se'n derivin perjudicis o limitacions econòmiques o patrimonials directes i no compensables d'altra manera (Articles 54 al 59 de la LPCC).

Art. 11. Drets i deures dels propietaris de béns catalogats

1. Els propietaris, titulars de drets reals i posseïdors de béns inclosos en el Catàleg de béns a protegir tenen dret a:

- a) Utilitzar el bé catalogat, amb les limitacions que deriven de la seva protecció.
- b) Realitzar les obres que hi són admeses, especialment aquelles que tenen per finalitat mantenir la funcionalitat de l'edifici o millorar-ne les condicions estructurals o de salubritat.
- c) Acollir-se a les mesures de foment i ajut estipulades per les administracions públiques per tal de complir el deure de preservació, manteniment i conservació.
- d) Transmetre els béns catalogats, seguint els procediments legalment establerts, sens perjudici als drets que la legislació atorga a l'Ajuntament o altres administracions públiques en matèria d'adquisició de béns culturals.
- e) Sol·licitar a l'administració de la Generalitat o a l'administració local l'admissió de la cessió en propietat dels béns catalogats en pagament dels seus deutes.

2. Els propietaris, titulars de drets reals i posseïdors de béns inclosos en el Catàleg tenen el deure de:



Ajuntament de Lleida

- a) Preservar, conservar i mantenir els seus béns protegits, garantint la integritat de llur valor cultural i assegurant-ne les condicions de seguretat, salubritat i ornat públic.
- b) Facilitar, en tot moment, la informació que l'Ajuntament requereixi sobre l'estat dels béns i sobre la seva utilització i, en el seu cas, facilitar l'accés d'especialistes en patrimoni, depenent de les característiques del bé, per a procedir al seu estudi i avaluació.
- c) Permetre la col·locació de plaques de senyalització patrimonial en els seus immobles catalogats, un cop degudament informats i assabentats.
- d) L'Ajuntament podrà ordenar als propietaris de béns catalogats l'execució de les obres o actuacions necessàries dirigides al manteniment del bé en condicions de seguretat, salubritat i ornat públic, així com aquelles obres dirigides a la conservació, la consolidació i el manteniment del propi bé catalogat (articles 78 i 93 del Decret 64/2014 de 13 de maig del Reglament sobre la protecció de la legalitat urbanística i 21, 25 i 29 de la LPCC).
- e) L'Ajuntament podrà ordenar l'adaptació d'una activitat que es desenvolupi a un immoble catalogat quan aquesta activitat o ús posi en perill la permanència o la integritat del bé i dels seus valors protegits a través del Catàleg.
- f) Queda prohibida la destrucció dels béns inclosos en el Catàleg, llevat que la fitxa del bé catalogat ho admeti expressament o bé determini que gaudeix únicament de protecció documental.
- g) La declaració d'estat ruïnós no eximeix a les persones propietàries de les responsabilitats de tot ordre que els puguin ser exigides pel que fa als deures de conservació que els corresponen (article 94 del Decret 64/2014 del Reglament sobre la protecció de la legalitat urbanística).
- h) En cas d'incompliment d'aquests deures, per part de la propietat d'elements inclosos en el Catàleg, l'administració podrà exercir al seu favor els drets establerts a la legislació d'expropiació forçosa (article 104.e. Quart de la TRLU).

Art. 12. Regulació urbanística de les edificacions catalogades

1. Els edificis incorporats al Catàleg no es consideraran en situació de fora d'ordenació ni de volum disconforme per raó de la seva protecció total o parcial.
2. L'ampliació dels edificis catalogats està subjecta a la regulació detallada que conté el Catàleg i als paràmetres i condicions de la zona on s'ubica.
3. En els casos en què el sostre existent sigui superior al previst per l'ordenació del Pla, la densitat màxima d'habitatges és l'establerta a la zona corresponent i es prendrà, com a superfície de referència, la part del sostre existent que reuneixi les condicions per ser habitatge.



Ajuntament de Lleida

4. Quan d'acord amb les determinacions del Catàleg calgui mantenir el volum edificat, s'admetrà l'ús d'habitatge en les plantes existents a l'interior d'illa.

Art. 13. Assoliment de l'edificabilitat prevista en el planejament vigent

1. De forma general i per als béns catalogats on el planejament vigent prevegi una edificabilitat potencial superior a l'actual, es desenvoluparan els següents instruments amb l'objectiu d'integrar l'edificabilitat no esgotada a l'element catalogat:

a) Plans de millora urbana per regular la composició volumètrica i de façanes en sòl urbà consolidat, en els termes que estableix l'article 70.1.b del TRLU.

b) Concreció de l'ordenació volumètrica prèvia o simultània a la concessió de llicència d'edificació, de conformitat amb l'article 58.3 del TRLU. 2.

Si la fitxa particularitzada de l'element no ho prohibeix expressament, aquestes normes permeten la modificació de la volumetria en els casos que l'edificació no assoleixi l'aprofitament permès pel planejament vigent, mitjançant un pla de millora urbana o una ordenació volumètrica. En aquests casos, la volumetria proposada haurà d'integrar-se de forma adequada a les característiques de l'edifici protegit i en la nova volumetria prevaldrà l'ocupació en planta en front de la remunta o addició.

Art. 14. Condicions dels plans de millora urbana d'edificis catalogats

Els Plans de millora urbana de regulació de la composició volumètrica i de façanes, referits als edificis inclosos al Catàleg de béns a protegir, compliran les condicions següents:

a) L'àmbit del Pla serà el determinat per la parcel·la que conté el bé. Si escau, per raó de la propietat o per la millora de l'ordenació, l'àmbit també pot abastar les parcel·les veïnes.

b) El Pla haurà de justificar la solució adoptada en relació a la preservació i la posada en valor del bé catalogat en els termes establerts en la fitxa de protecció del Catàleg.

c) L'ordenació dels volums respectarà el sostre màxim previst pel planejament general.

d) El Pla de millora justificarà que s'ha prioritzat, per aquest ordre:

- Primer, l'ampliació de nou sostre a l'interior de l'edifici existent.
- Segon, l'ampliació en profunditat edificable.
- Tercer, l'ampliació amb major alçària.

e) L'increment del nombre de plantes necessàries per a assolir el sostre màxim permès, només és admissible quan el coronament dels edificis veïns sigui superior.



Ajuntament de Lleida

Art. 15. Adaptació funcional a les normatives sectorials

1. S'admetran les actuacions d'adaptació de l'edifici a les condicions exigides per normatives sectorials per al desenvolupament adequat dels usos admesos.
2. Les actuacions que tendeixen a millorar l'accessibilitat es consideren de caràcter prioritari.
3. L'adaptació haurà de ser respectuosa amb els valors patrimonials de l'element, que en cap cas podran quedar desvirtuats o compromesos de manera severa.

Art. 16. Normativa relativa als entorns de protecció

Les fitxes dels elements catalogats poden establir un entorn de protecció, espai en el qual les intervencions resten subjectes a les condicions següents:

- a) Les mitgeres que formin part de l'entorn d'un element seran tractades com a façanes en allò referent als acabats.
- b) Els edificis que formin part de l'entorn d'un element s'ajustaran a allò establert a la normativa específica de cada element contemplada en la fitxa de protecció.
- c) Les façanes que formin part al mateix temps d'un conjunt arquitectònic compliran aquesta normativa de l'entorn sense perjudici de la normativa dels ambients.
- d) En tot cas, l'adequació que s'exigeix en l'entorn d'elements catalogats ha d'evitar solucions falsament mimètiques i, pel contrari, buscar propostes arquitectòniques que no distorsionin la percepció de l'objecte de protecció ni el desmereixin en virtut de tractaments poc curosos o cridaners.
- e) Les intervencions a l'espai públic hauran de tenir en compte la visualització dels elements protegits.
- f) Qualsevol intervenció en un entorn de protecció declarat d'un BCIN, haurà de ser autoritzada pel Departament de Cultura prèviament a la concessió de la llicència municipal. Aquesta autorització prèvia serà preceptiva mentre no s'aprovi un instrument urbanístic de protecció o se n'homologui un de vigent.
- g) El PEPIC serà l'instrument urbanístic municipal de protecció per als entorns de protecció de BCIN ja declarats en el moment de la seva aprovació definitiva.

Art. 17. Usos



Ajuntament de Lleida

En els béns protegits es permetran tots aquells usos permesos per aquest Pla, o en la normativa general a través de la clau urbanística que tenen assignada, que siguin compatibles amb la conservació dels seus valors, i no impliquin obres diferents dels graus d'intervenció admesos en cada cas.

L'Ajuntament podrà denegar els canvis d'ús que comportin actuacions que es considerin incompatibles amb el manteniment o millora de les característiques morfològiques del bé protegit.

17.1 Activitats temporals

Quan per a realitzar alguna activitat molt concreta, dins dels usos permesos, fos necessari dotar als elements d'equips o instal·lacions especials, es permetrà sempre que sigui de forma temporal, i que la seva autonomia respecte de l'element, garanteixi la total integritat d'aquest i de totes les seves parts.



Ajuntament de Lleida

CAPÍTOL IV. TIPUS, CATEGORIES I NIVELL DE PROTECCIÓ DELS BÉNS CATALOGATS.

Art. 18. Tipus de béns catalogats.

Els béns del catàleg, segons la seva naturalesa i el tipus de valors associats, es classifiquen en les tipologies següents:

1. Béns Arquitectònics (EA i CA)

El patrimoni arquitectònic, el conformen els elements o conjunts amb valor cultural, històric o identitari dels municipis. Els béns arquitectònics els podem dividir en dos grups: els elements i els conjunts.

1.1. Elements Arquitectònics (EA):

Són monuments historicoartístics, arquitectura representativa d'un moment concret, fragments in situ o no de edificacions (reixes, esgrafiats, portalades), arquitectura popular, etc.

Dins d'aquest grup distingirem els purament arquitectònics, construccions i edificacions singulars, de:

1.1.1. Elements Singulars (ES), Com poden ser escuts, creus de terme, portalades, tribunes, esgrafiats, etc.

1.1.2. Obres d'Enginyeria (OE) Elements d'obra civil com camins, ponts, molins, abastiment d'aigua, producció d'electricitat, etc.

1.2. Conjunts Arquitectònics (CA):

Conjunt d'edificacions que conformen una unitat des del punt de vista històric, conceptual i formal. Poden ser:

1.2.1. Restes Històriques (RH) Edificacions amb interès històric, artístic o urbanístic que poden correspondre a períodes i estils diferents però que conformen una unitat patrimonial.

1.2.2. Ambients (AM). Reflex d'una evolució urbanística els constitueixen carrers, places, parcs i jardins. Son expressió d'una visió singular i característica de la ciutat.

1.2.3. Conjunts d'edificis (CE). Edificacions i / o habitatges successius amb una mateixa tipologia i construcció seriada en una única operació en el temps.



Ajuntament de Lleida

2. Béns Arqueològics i Paleontològics (BARP)

Formen part del patrimoni arqueològic els béns mobles i immobles de caràcter històric situats o procedents de la superfície, del subsol o de sota l'aigua que poden servir com a instruments per al coneixement de la història o la cultura, sempre que per obtenir aquest coneixement calgui estudiar-los amb metodologia arqueològica.

Formen part del patrimoni paleontològic els elements fòssils no relacionats amb l'ésser humà ni amb els seus orígens o antecedents, situats o procedents de la superfície, del subsol o de sota l'aigua, i que són susceptibles de ser estudiats amb metodologia paleontològica.

El catàleg inclou tots els béns d'aquesta naturalesa que ja hagin estat localitzats, estudiats o referenciats en els diferents graus de protecció establerts per la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català i pel Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Constitueixen el patrimoni arqueològic i paleontològic:

- 2.1 Els Jaciments Arqueològics (JA) són aquells llocs on existeixen restes constructives o elements de cultura material fruit de l'activitat humana, documentats a través de prospeccions superficials o d'excavacions del subsol.
- 2.2 Restes arqueològiques
- 2.3 Els jaciments Paleontològics (JP) llocs on hi ha vestigis fossilitzats (com esquelets, closques, valves, impressions de plantes, etc., petjades, fems fossilitzats, etc.).

3. Béns Socioculturals i Etnològics (BSE)

Es consideren patrimoni sociocultural i etnològic els elements o indrets d'interès sociocultural de la memòria històrica, com formes residencials (tipologies de famílies, relacions econòmiques i arquitectura), testimonis i vestigis d'activitats industrials, militars, religioses, agropecuàries, forestals, pesqueres, o llocs d'interès per esdeveniments concrets (indrets de conteses bèl·liques, etc.)

4. Béns Naturals (BN)

El patrimoni natural conté indrets i/o elements puntuals amb valor en si mateixos, amb independència del seu entorn com són:

- 4.1. Rius, rieres, rases i torrents.
- 4.2. Comunitats vegetals d'interès.
- 4.3. Espais d'interès natural.
- 4.4. Espais connectors.
- 4.5. Arbres d'interès local o monumentals.



Ajuntament de Lleida

Comprenen espais, àrees o elements que cal preservar, mantenir i consolidar de processos de degradació o desaparició, així com de qualsevol que pugui afectar negativament els valors naturals i/o patrimonials, sense perjudici de les activitats o condicions autoritzades, d'acord amb la normativa sectorial i urbanística aplicable en cada moment.

5. Béns Ambientals i Paisatgístics (BAMP)

El patrimoni paisatgístic, el conformen les àrees el valor de les quals és el resultat de la interacció dinàmica entre els factors naturals (geologia, climatologia, hidrologia, etc.) i els humans (activitat econòmica, assentaments, etc.). En aquesta tipologia s'hi inclouen:

- 5.1. Els tossals i els miradors.
- 5.2. Els elements que caracteritzen el paisatge: cabanes, feixes, marges, etc.
- 5.3. Fonts, dolls, basses i obres d'abastament d'aigua com els canals industrials o les mines.
- 5.4. Àrees i entorn d'interès paisatgístic.
- 5.5. Jardins històrics.
- 5.6. Recorreguts: camins i itineraris paisatgístics, etc.

Comprenen espais, àrees o elements que cal preservar, mantenir i consolidar de processos de degradació o desaparició, així com de qualsevol que pugui afectar negativament els valors paisatgístics, ambientals, i/o patrimonials, sense perjudici de les activitats o condicions autoritzades d'acord amb la normativa sectorial i urbanística aplicable en cada moment.

Art. 19. Categories de protecció dels béns catalogats

Les categories de protecció dels béns recollits en el Catàleg es basen en les que estableix el document Directius de contingut per als catàlegs de béns protegits i plans especials de protecció, redactat conjuntament pel Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (febrer de 2013) i s'emmarquen en la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català (LPCC).

Els béns del Catàleg es classifiquen en les següents categories:

1. Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN)

Són els béns rellevants del patrimoni cultural català declarats així expressament d'acord amb el procediment establert a la legislació sobre patrimoni cultural, inclosos al Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional.

Gaudeixen d'aquesta protecció, els Castells i fortificacions, les Creus de Terme, determinats museus, coves, abrics i llocs amb manifestacions d'art rupestre.



Ajuntament de Lleida

Aquesta categoria es pot classificar en:

- 1.1. Monument Històric
- 1.2. Conjunt Històric
- 1.3. Jardí Històric
- 1.4. Lloc Històric
- 1.5. Zona d'interès etnològic
- 1.6. Zona Arqueològica
- 1.7. Zona Paleontològica

La seva declaració requereix de la incoació prèvia d'un expedient, iniciat d'ofici per la Generalitat o bé a instància d'una altra administració pública o qualsevol persona física i jurídica. Per la seva aprovació precisa de l'informe favorable del Consell Assessor del Patrimoni Cultural i també de l'Institut d'Estudis Catalans o una de les institucions científico-tècniques o universitàries de prestigi o competència reconegudes que siguin determinades pel reglament. La incoació d'expedient implica la suspensió de llicències municipals tot i que el Departament de cultura pot autoritzar la realització de les obres que no impliquin o perjudiquin els valors culturals. Aquesta autorització ha de ser prèvia a la concessió de la llicència municipal, tret que hagués estat concedida abans de la incoació de l'expedient.

Finalment, la declaració de béns culturals d'interès nacional ha d'esser acordada pel Govern de la Generalitat, a proposta del conseller de Cultura.

La declaració d'un BCIN, únicament es pot deixar sense efecte si se segueixen els mateixos tràmits i requisits que son necessaris per a la declaració, amb informe previ, exprés i vinculant, de les institucions a que fa referència l'article 8.3 de la LPCC.

2. Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Són els béns que tot i la seva significació i importància, no compleixen les condicions pròpies dels béns culturals d'interès nacional, inclosos al Catàleg del Patrimoni Cultural Català, però que cal preservar com a identificadors del municipi.

La seva declaració és competència del Ple de l'ajuntament en els municipis de més de 5.000 habitants. La declaració s'ha de dur a terme amb la tramitació prèvia de l'expedient administratiu corresponent en el qual ha de constar l'informe favorable d'un tècnic en patrimoni cultural. La declaració del BCIL s'ha de comunicar al Departament de Cultura perquè es faci la inscripció en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català.

Per a descatalogar un BCIL cal fer el mateix procediment que s'ha portat a terme per a la catalogació i, a més a més, cal l'informe favorable del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Per tant cal un informe redactat pel tècnic en patrimoni cultural, on es justifiqui la pèrdua dels valors que van motivar la catalogació. No s'accepta la declaració de ruïna.



Ajuntament de Lleida

3. Espais de Protecció Arqueològica (EPA)

En el cas del patrimoni arqueològic, la llei 9/93 del Patrimoni Cultural conté una regulació addicional.

Es consideren Espais de protecció arqueològica, i son objecte de catalogació, els jaciments que no han estat declarats BCIN, on, per evidències materials, per antecedents històrics o per altres indicis es presumeix l'existència de restes arqueològiques o paleontològiques.

Són determinats per resolució del conseller de cultura, amb audiència prèvia dels interessats i de l'ajuntament afectat. S'ha de donar comte a l'ajuntament i als interessats de la resolució però no s'ha de publicar al DOGC. Per la concessió de llicència d'obres cal l'informe favorable del Departament de Cultura. Aquest informe pot exigir com a condició per a l'execució de les obres, la realització d'una intervenció arqueològica.

4. Bé de Protecció Urbanística (BPU)

Són altres béns catalogats per aquest Pla que no estan inclosos en cap de les categories anteriors però que reuneixen valors suficients d'interès cultural i d'identitat pel municipi i per tant requereixen ser protegits en qualsevol dels nivells contemplats per aquesta normativa.

5. Entorns de Protecció.

La declaració d'un entorn de protecció va lligada a la del bé que acompanya. Es pot incloure com a objecte de protecció el subsol, tant del bé o conjunt com de l'entorn. L'expedient de delimitació de l'entorn inclou la descripció del límit marcant els diferents punts significatius (amb ordre de prelación de la documentació gràfica sobre l'escripta) i un llistat de totes les finques afectades procurant assolir l'equilibri entre la necessitat de crear un àrea de protecció al voltant del monument que garanteixi suficientment el control sobre el seu entorn i la voluntat de no afectar més espais dels estrictament indispensables per la seva correcta percepció.

Tal i com la seva catalogació va lligada al bé, la seva descatalogació també anirà vinculada al tractament definitiu del bé.

6. Contorn Urbanístic de Protecció

Les fitxes dels elements catalogats poden establir un contorn urbanístic de protecció, espai en el qual les intervencions resten subjectes al que s'especifica article 16 d'aquesta normativa.

7. Àrees d'expectativa arqueològica

Les AEA s'apliquen a espais urbans, rurals o naturals que són susceptibles de contenir en el subsol elements o estratigrafia d'interès arqueològic. En ells, espais oberts, solars o elements immobles, qualsevol intervenció que afecti al subsol ha d'anar precedida d'exploracions i dels pertinents informes arqueològics que justifiquin l'oportunitat de l'obra projectada.



Ajuntament de Lleida

En les Àrees d'Expectativa Arqueològica (AEA) s'admeten les intervencions que aniran destinades a localitzar i documentar l'àrea establerta. Preveient que l'expectativa es pugui acomplir, la metodologia de treball emprada en aquesta intervenció ha de garantir la possible conservació de les restes localitzades. Un cop localitzades les restes s'haurà d'establir la protecció que es consideri més oportuna sobre el conjunt o element trobat.

En base a l'estat de coneixement de l'arqueologia del terme municipal de Lleida per la gestió del patrimoni arqueològic s'estableixen 2 AEA:

- Àrees d'Expectativa Arqueològica 1, en l'àrea urbana abasta el perímetre de la ciutat emmurallada del segle XIV, la necròpolis de l'estació, l'antic barri de Cap Pont i, a la resta del municipi, els jaciments localitzats i descrits en les fitxes corresponents.
- Àrea d'Expectativa Arqueològica 2, en l'àrea urbana abasta el perímetre de la segona ronda urbana de la ciutat.

Aquestes àrees tenen la seva representació gràfica al plànol normatiu.

Art. 20. Definició dels nivells de protecció dels béns catalogats

Per a cada element de Catàleg i a efectes de determinar la seva protecció, s'estableixen els següents nivells de protecció:

1. Integral

Nivell de protecció per als béns de caràcter singular, de gran valor patrimonial (no únicament arquitectònic sinó en tota la seva dimensió). Generalment es tracta de construccions referents d'un període i un estil determinat que, amb independència del seu estat de conservació, s'han de mantenir íntegrament, amb respecte per les seves característiques específiques, siguin o no arquitectòniques, així com dels elements o parts que les componen.

Per tots els béns adscrits en aquest nivell, es protegeix íntegrament la volumetria, l'estructura portant, l'estructura funcional (posició dels forjats i de la caixa d'escala originals) i la tipologia (espais interiors, estances amb les seves decoracions, béns mobles associats, etc.), així com les façanes.

Tots els BCIN, així com els EPA, tenen un nivell de protecció integral, d'acord amb l'establert a la llei 9/93.

També es pot establir un nivell de protecció integral als BCIL o BPU que, atenent als seus valors, formen un tot indivisible.

L'atribució de la protecció integral a un bé, independentment de la seva categoria, podrà tenir efectes fiscals i suposar l'exempció de l'IBI d'acord amb allò que determina la llei.



Ajuntament de Lleida

2. Conservació

Nivell de protecció per als béns d'especial interès patrimonial (arquitectònic, artístic o ambiental) lliures de modificacions substancials que els desfigurin, els quals cal preservar i revalorar globalment.

En termes generals són permeses les actuacions encaminades a la seva conservació i posta en valor i a la recuperació d'aquells aspectes que s'hagin vist alterats. L'atribució d'una protecció amb nivell de conservació pot suposar restriccions d'ús.

En el cas del patrimoni arquitectònic, aquest nivell de protecció afecta aquells edificis o elements de singular valor, BCIL o BPU, bé perquè conserven la seva fesomia original, bé perquè, tot conservant-la en els aspectes bàsics, han perdut la coherència unitària genuïna a causa d'intervencions sobre la construcció original, d'un procés de degradació o d'un canvi d'ús.

En aquests edificis i elements, les actuacions permeses seran les de restauració dels seus valors primitius mitjançant projectes unitaris de reforma i/o restauració. El grau de protecció, en el cas dels edificis, afectarà la composició i elements constitutius de façanes principals i secundàries visibles des del carrer, volums generals –és a dir, límits exteriors dels edificis, cobertes i aquells espais interiors que, en cada cas particular, tinguin un valor espacial i artístic, com ara vestíbuls, escales, sales nobles, torres, etc.

Aquest nivell de protecció implica també la conservació "in situ" dels elements d'interès que, es troben en els edificis, com poden ser arcs, llindes, elements escultòrics, paviments, vidrieres, elements ceràmics, peces d'ofici, pintures murals exteriors o interiors, etc.

3. Parcial

Nivell de protecció per als béns on interessa preservar i revalorar algun dels seus elements. Són permeses obres sempre i quan no es perdin els valors dels elements que van originar la protecció. Aquesta protecció és aplicable a BCIL i BPU, els valors dels quals resideixen principalment en la seva estructura tipològica, exteriorment reflectida en la façana i en la disposició dels elements comuns (vestíbuls i caixes d'escala), que serien les parts protegides; la resta de l'edifici podrà ser afectat per actuacions de rehabilitació o d'ampliació, sempre que mantinguin o revalorin els esmentats elements comuns.

En el cas del patrimoni arqueològic i paleontològic el nivell de protecció parcial podrà afectar al jaciment un cop hagin estat descobertes, investigades i documentades les restes arqueològiques o paleontològiques, i sempre d'acord amb el que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, de la Generalitat de Catalunya.

Es pot aplicar als jaciments arqueològics (JA), ja siguin BCIL o BPU, i a les Àrees d'Expectativa arqueològica (AEA) -espais urbans, rurals o naturals que són susceptibles de contenir en el subsol elements o jaciments d'interès arqueològic-. Per a les AEA el nivell de



Ajuntament de Lleida

protecció parcial es tracta d'una protecció transitòria, ja que una vegada descobertes s'haurà de valorar si requereix protecció, així com el nivell d'aquesta. Qualsevol intervenció en aquestes AEA, incloent-hi el subsol d'elements immobles, ha d'anar precedida d'exploracions i dels pertinents informes arqueològics que justifiquin l'oportunitat de l'obra projectada. Als jaciments arqueològics les intervencions tenen per finalitat descobrir, documentar o investigar restes.

És aplicable als béns immobles en els quals el valor a conservar és la seva tipologia, entesa com el conjunt de característiques constructives i arquitectòniques que configuren els trets formals i funcionals de la construcció.

També és aplicable als espais oberts i als BSE en els quals el valor a conservar és la seva essència, entesa com el conjunt de característiques naturals, paisatgístiques o històriques que possibiliten la percepció d'usos i fets lligats a la memòria d'una zona o paratge.

4. Ambiental

Nivell de protecció per a béns i/o conjunts, el valor dels quals resideix principalment en la configuració del paisatge urbà, rural, natural o paisatgístic de notable valor ambiental.

Quant als béns arquitectònics, aquest nivell protegeix els béns o conjunts BCIL i BPU, els valors dels quals es troben fonamentalment a les façanes, per formar part d'un context d'edificacions d'una mateixa tipologia que defineix un determinat ambient o paisatge urbà o rural.

En aquest cas, independentment de l'obra a realitzar, fins i tot la substitució total o parcial de l'edificació, caldrà una adequació ambiental, mantenir els trets tipològics de les façanes, línies de coronament, així com parcel·lació en el nou projecte.

Està especialment indicat per a la protecció dels Béns Socioculturals i etnològics referits a elements o indrets de memòria històrica.

Quant als Béns naturals i ambientals-paisatgístic, aquest nivell protegeix àrees, entorns i elements puntuals, que tinguin valor ecològic i mediambiental (ex: boscos, tossals, cingleres, jardins històrics, basses, pantans i espais fluvials)

5. Documental

Nivell de protecció que permet les intervencions de conservació, restauració, reforma o rehabilitació, ampliació i, fins i tot, enderroc, condicionades a deixar constància documental (planimètrica i fotogràfica) per tal de garantir la permanència de la seva memòria històrica.

Quant a jaciments arqueològics, el nivell de protecció 5 Documental és aplicable als casos en què les intervencions tenen com a finalitat descobrir, investigar i documentar restes o vestigis que no implicaran la permanència de restes construïdes.



Ajuntament de Lleida

Art. 21. Definició dels tipus d'intervenció

Als efectes d'aquest pla, es consideren les formes d'intervenció següents:

1. Béns arquitectònics (EA i CA):

Les intervencions en conjunts urbans i béns arquitectònics, en funció dels requeriments de cada element o conjunt en particular, i sense que cada tipus d'intervenció n'exclougui necessàriament un altre, ja que en un conjunt arquitectònic es podran aplicar diferents criteris d'intervenció, es classifiquen de la manera següent:

1.1 *Obra nova:*

Conjunt d'intervencions físiques que tenen per objecte bastir les construccions de nova planta, sobre solars buits existents dins de peces considerades com a béns patrimonials o adjacents a peces catalogades, quan la seva fitxa identificadora així ho estableixi. També es consideren obra nova les noves edificacions que es construeixin sobre els solars que puguin resultar com a conseqüència de l'enderroc d'edificacions quan sigui permès.

Aquest tipus d'intervenció inclou el concepte de nova planta.

1.2 *Manteniment i/o Reparació:*

Mantenir: Acció de tenir cura (d'una cosa) impedint que sigui alterada o destruïda; no deixar perdre o desaparèixer. Reparar: tornar a posar en bon estat allò que ha sofert un dany.

Les intervencions de manteniment i/o reparació tenen per objecte mantenir un bé en correctes condicions de salubritat, higiene, seguretat i ornament públic o reposar-les, sense alterar-ne l'estructura i la distribució ni ocultar o modificar els seus valors constructius o morfològics, garantint la seva conservació. Les intervencions de manteniment poden ser predictives (preventives) o correctives. Es consideren correctives quan ja s'ha produït alguna mena desperfecte que per la seva escassa entitat no requereix d'actuacions de major abast com a consolidació, restauració o rehabilitació.

Es considera reparació aquella intervenció de manteniment correctiu la magnitud de la qual, pel seu abast i el seus possibles efectes, podria afectar els valors patrimonials del bé. Per a ésser admesa caldrà la realització d'un estudi patrimonial previ.

Aquestes intervencions no comporten cap de les següents obres:

- Modificació del volum existent.
- Modificació del sostre existent.
- Modificació del nombre d'entitats existents.
- Modificació de la distribució i superfícies de les entitats existents.
- Intervenció en elements estructurals de l'edifici.
- Alteració física dels espais comuns de l'edifici.
- Canvi d'ús.



Ajuntament de Lleida

1.3 Consolidació:

(Acció de consolidar o de consolidar-se; l'efecte. La consolidació d'un edifici). Acció de fer més sòlid.

Té per objecte garantir la pervivència d'un bé tot millorant-ne les seves condicions estructurals, constructives o decoratives (quant als elements d'arts aplicades, com ara materials petris, ceràmics, metàl·lics o ornamentals, escultures o relleus escultòrics, revestiments estucats o pintures murals). Es tracta d'intervencions que tenen per objectiu reparar, restaurar o reforçar elements simples de l'estructura del bé catalogat per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural.

Aquestes intervencions no poden, en cap cas, incidir en els supòsits següents:

- Modificació del volum existent.
- Modificació del sostre existent.
- Modificació del nombre d'entitats existents.
- Modificació de la distribució i superfícies de les entitats existents.
- Canvi d'ús.

1.4. Reforma, rehabilitació i remodelació o millora

(Acció de reformar o de reformar-se; l'efecte. Fer reformes en una casa).

Té l'objectiu de recuperar, mitjançant procediments adequats, una habitabilitat física normal que s'havia perdut. Té per objecte l'adequació, la millora o l'actualització de les condicions d'habitabilitat o d'ús d'un bé, amb el mantenint les seves característiques morfològiques, i que també possibiliti els usos admesos pel planejament.

Inclou els conceptes de renovació, actualització, modernització, adaptació, condicionament i reutilització.

La rehabilitació inclou intervencions de millora (o inclusió), de substitució, d'eliminació i, quan el planejament urbanístic ho permeti, d'ampliació.

1.5 Restauració:

(Acció de restaurar; l'efecte. Conjunt d'intervencions que tenen per objectiu millorar les condicions físiques dels béns culturals).

Té per objecte prolongar l'existència d'un bé, restituint-lo íntegrament o en alguna de les seves parts a les seves condicions o estat originals, comprenent, si la lectura històrica del bé així ho justifica, actuacions de consolidació i/o demolició parcial.

Aquest tipus d'intervenció inclou el concepte de sanejament.



Ajuntament de Lleida

En aquells nivells de protecció en què sigui admesa, la restauració pot incloure obres o treballs de restabliment tipològic i de renovació d'una part, parcial o totalment enderrocada de l'edifici, sempre que es demostrï documentalment la coherència de la proposta amb l'estructura originària de l'immoble o d'un altre mentre respongui al mateix tipus i període històric. L'actuació ha de reforçar les característiques tipològiques estructurals, funcionals i formals.

1.6. Reconstrucció:

(Acció de reconstruir; l'efecte).

Acció de construir de nou. Té per objecte la reposició total o parcial d'un bé desaparegut total o parcialment, reproduint-lo en el mateix lloc i amb les mateixes característiques morfològiques originals en base a la documentació gràfica, fotogràfica o escrita.

Inclou el concepte de restabliment tipològic.

1.7. Reproducció:

(Acció de fer una còpia o qualsevol altra representació d'una cosa).

Té per objecte reproduir, per necessitats físiques o amb finalitat didàctica, part o parts de l'element o edifici en procés d'intervenció.

1.8. Ampliació:

(Ampliar: donar una major extensió a alguna cosa; fer més ampli)

Té per objecte incrementar el volum construït existent d'un bé, garantint que la nova volumetria sigui compatible amb l'edificació protegida, no l'oculti visualment ni en desvirtui les seves característiques morfològiques.

Un cas particular és l'ampliació de sostre, en la qual sense modificar el volum construït existent d'un bé protegit s'augmenta la superfície construïda sense desvirtuar els seus valors patrimonials.

1.9. Substitució:

(acció de posar en el lloc (d'algú altre, d'una altra cosa), reemplaçar)

Té per objecte l'enderroc d'un bé existent o part d'ell per a construir en el sòl que aquest ocupava (preferentment, una reconstrucció integral del bé). Ha d'anar precedida d'un expedient documental que reculli de manera exhaustiva la informació escrita, gràfica i fotogràfica del bé en qüestió, la finalitat del qual és garantir la pervivència de la memòria històrica d'aquest.

De manera puntual, també el reemplaçament d'un element estructural malmès, sense menystenir els valors patrimonials.



Ajuntament de Lleida

1.10. Eliminació:

Intervencions físiques que tenen per objecte la supressió d'elements afegits a les edificacions amb valor patrimonial, com ara cossos, volums, antenes, dipòsits de fibrociment, instal·lacions aèries o altres.

Inclou els conceptes de desmuntatge o de desconstrucció, sense reconstrucció posterior. Aquest dos conceptes s'entenen com a actuacions prèvies a la seva desaparició definitiva.

1.11. Desplaçament:

(Acció de desplaçar o de desplaçar-se; l'efecte. Acció de treure alguna cosa del seu lloc)

Té per objecte re-localitzar un bé que justificadament que no pot ser mantingut en la seva ubicació original però que, pel seu interès, cal conservar (preferentment, a prop de la situació original). Només es permet el desplaçament del bé quan estigui afectat per motius d'interès general.

1.12. Enderroc:

(Acció d'enderrocar; l'efecte. Ex.: Cal procedir a l'enderroc de l'església vella).

Acció de tirar a terra, desfer, (una construcció) fent caure successivament les parts de les quals es compon. Suposa la desaparició total o parcial del bé i només és aplicable als Béns de Protecció Urbanística (BPU) per raons d'interès general. Ha d'anar precedit d'un expedient documental que reculli de manera exhaustiva la informació escrita, gràfica i fotogràfica del bé en qüestió, la finalitat del qual és garantir la pervivència de la memòria històrica d'aquest.

Inclou el concepte de demolició.

2. Béns arqueològics i paleontològics

Les intervencions arqueològiques i paleontològiques, segons el decret 78/2002, de 5 de març, es classifiquen en:

2.1. Excavacions:

Són les remocions en la superfície, en el subsol o en medis subaquàtics que es fan amb la finalitat de descobrir i investigar sistemàticament tota classe de restes arqueològiques o paleontològiques. També són excavacions els sondeigs que tenen com a finalitat la comprovació de l'existència o la delimitació de vestigis arqueològics o paleontològics en un punt determinat.

2.2. Prospeccions:

Són les exploracions en superfície, en el subsol o en medis subaquàtics, sense remoció de terrenys, amb o sense recollida de materials arqueològics o paleontològics, adreçades a la



Ajuntament de Lleida

localització i l'estudi o l'examen de dades per a detectar vestigis arqueològics o paleontològics, tant si s'hi apliquen mitjans tècnics especialitzats com si no.

2.3. Controls:

Són les tasques de vigilància i, en determinats casos, de coordinació d'obres o treballs que puguin afectar restes arqueològiques o paleontològiques, incloses les neteges de jaciments.

2.4. Mostreigs:

Són les extraccions de mostres que poden incloure remoció de terreny o recollida de materials.

2.5. Documentació gràfica i plàstica:

Són intervencions adreçades a l'obtenció d'informació gràfica de jaciments arqueològics o paleontològics.

2.6. Consolidació, restauració i adequació:

Són les intervencions que tenen per objecte la conservació, el manteniment o l'adequació per a la visita pública dels jaciments arqueològics o paleontològics.

3. Béns naturals, ambientals i paisatgístics

Les intervencions en béns naturals, ambientals i paisatgístics es classifiquen en (en cursiva, la definició segons el glossari definit per l'Observatori del Paisatge o el Termcat):

a) Preservació del paisatge: *mecanismes adreçats a salvaguardar els valors ambientals, culturals, visuals i perceptius d'un paisatge del seu deteriorament o pèrdua.* Intervenció que té per objecte la protecció, a través de la gestió de l'ús dels recursos naturals, com són el sòl, el paisatge etc., com també el manteniment, la rehabilitació, el restabliment i l'increment, si s'escau, de les poblacions.

b) Millora del paisatge: *evolució del paisatge cap a un millor estat.* Conjunt d'intervencions físiques que tenen per objectiu l'adequació o millora de les condicions de l'hàbitat amb el manteniment de les característiques morfològiques.

c) Restauració del paisatge: *conjunt d'operacions que tenen per finalitat que la percepció visual d'un espai sigui similar o evolutivament concordant a la que componia abans de ser alterat per una activitat humana.*

d) Recuperació del paisatge: *mecanismes adreçats a deturar la degradació o desaparició d'un element o conjunt d'elements d'un paisatge i restituir-los en les seves condicions originals, tot assegurant la seva pervivència en el futur.*



Ajuntament de Lleida

e) Valorització del paisatge: *el fet de posar en valor els aspectes ambientals, culturals, visuals i perceptius del paisatge.*

f) Creació de paisatge: *intervenció sobre una porció del territori amb l'objectiu de millorar-ne les condicions paisatgístiques i de crear un nou imaginari en el supòsit que el propi original s'hagi perdut o banalitzat.*



Ajuntament de Lleida

CAPITOL V. CRITERIS D'INTERVENCIÓ EN ELS BÉNS CATALOGATS

Art. 22. Intervencions a béns amb categoria de BCIN, EPA.

Qualsevol intervenció que es pretengui realitzar en un BCIN (Monument històric, jardí històric, zona arqueològica o zona paleontològica) o un EPA haurà de ser autoritzada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya prèviament a la concessió de la llicència municipal.

De la mateixa manera, les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei de Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er – Capítol 1er- Articles 7 al 14/ Títol 2on- Capítol 2on Secció 1ª- Articles 31 a 38), i els criteris d'intervenció general establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN).

Pel que fa al planejament urbanístic, els termes de la declaració com a BCIN prevalen sobre els plans i les normes urbanístiques que afecten l'immoble, que s'hi ha d'ajustar abans d'ésser aprovats o bé, si ja eren vigents abans de la declaració, mitjançant modificació.

Art. 23. Criteris generals d'intervenció als béns catalogats

Els criteris de la intervenció estaran basats en les següents normatives/directrius/criteris d'Aplicació:

-Carta de Venècia 1964 i Carta del Restauro 1972.

-Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93

Qualsevol intervenció en un bé catalogat ha de respectar els següents criteris:

1. La conservació, la recuperació, la restauració, la millora i la utilització del bé han de respectar els valors que van motivar la declaració sens perjudici que pugui ésser autoritzat l'ús d'elements, tècniques i materials contemporanis per a la millor adaptació del bé al seu ús i per a valorar determinats elements o èpoques
2. S'ha de realitzar, promoure i permetre l'estudi científic de les característiques arquitectòniques, històriques i arqueològiques del bé.
3. S'han de conservar les característiques tipològiques d'ordenació espacial, volumètriques i morfològiques més remarcables del bé.
4. És prohibit d'eliminar parts del bé, excepte en el cas que comportin la degradació del bé o que l'eliminació en permeti una millor interpretació històrica. En aquest casos, cal documentar les parts que hagin d'ésser eliminades.



Ajuntament de Lleida

6. És prohibit de reconstruir totalment o parcialment el bé, excepte en els casos en què s'utilitzin parts originals, i de fer-hi addicions mimètiques que en falsegin l'autenticitat històrica.
7. És prohibit de col·locar publicitat, cables, antenes i conduccions aparents en les façanes, i cobertes del bé i de bastir instal·lacions de serveis públics o privats que n'alterin greument la contemplació.
8. En els conjunts històrics s'han de mantenir l'estructura urbana i arquitectònica del conjunt i les característiques generals de l'ambient i de la silueta paisatgística. No es permeten modificacions d'alineacions, alteracions en l'edificabilitat, parcel·lacions ni agregacions d'immobles, excepte que contribueixin a la conservació general del caràcter del conjunt.
9. Es tindran en compte els Plans Especials i Plans directors que s'hagin pogut elaborar actualitzant les solucions a partir de les experiències i els treballs realitzats sobre el bé.
10. En el cas de no comptar amb cap d'aquests caldrà elaborar un estudi patrimonial del bé que permeti un coneixement profund de l'estructura i tècniques emprades en la seva realització. Aquest anàlisi ha de facilitar la lectura correcta de la gènesi i evolució del bé, així com dels seus elements integrants, document bàsic previ a qualsevol intervenció sobre el mateix.
11. Es tendirà a aplicar materials i solucions constructives que siguin reversibles o disposin d'una premissa formal del conjunt de la solució amb possibilitat de reversibilitat, a no ser que esdevingui del tot necessari i justificat actuar sense reversibilitat per la necessitat de consolidació i/o actuació d'urgència en el bé patrimonial i garantir la solidesa de les intervencions.
12. La utilització de tècniques i materials contemporanis no suposarà de cap manera la modificació de l'aspecte general del bé, i aquests hauran de garantir la compatibilitat material i possibilitar un correcte ús i salvaguarda del mateix, sense malmetre'n la genuïtat ni representar aportacions formals gratuïtes.
13. El disseny formal i els materials utilitzats en les actuacions necessàries hauran d'ésser elaborats, triats i utilitzats sense que produeixin un impacte visual, cultural o material. No es tracta de realitzar obres que singularitzin aquests espais, sinó d'instal·lar-hi, en cas que sigui necessari, els elements imprescindibles per tal de garantir-ne la correcta i segura utilització, així com la senyalització i l'accessibilitat.
14. Des del punt de vista estètic, es tendirà a la recuperació d'una lectura homogènia del conjunt, sempre que això no representi forçar algunes de les metodologies de treball aplicades.
15. Es documentaran totes les intervencions realitzades i es deixarà constància del conjunt de les accions de restauració de forma puntual o genèrica segons les característiques dels elements sobre els quals s'intervingui.



Ajuntament de Lleida

Art. 24. Sol·licitud de llicència per a Béns Arquitectònics. Documentació preceptiva

La sol·licitud de llicència per a la realització d'obres ens elements protegits haurà d'incloure:

1. **Estudi patrimonial.** En qualsevol intervenció que es vulgui realitzar sobre béns arquitectònics catalogats, s'haurà de redactar, per part d'un tècnic qualificat, un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció.

L'estudi patrimonial inclourà uns continguts bàsics que es relacionen a continuació, els quals podran ser ampliat a requeriment dels Serveis tècnics municipals. Els continguts mínims són els següents:

- a) Anàlisi urbanística i síntesi de l'evolució històrica que anirà acompanyat de l'estudi sobre els expedients d'obres anteriors per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes, si es disposen; així com la valoració específica dels elements protegits. Aquest document anirà acompanyat d'informació gràfica (fotografies antigues) i cartogràfica (planimetria i fotovols) reproduïda i interpretada, sempre que es disposi en el treball de recerca.
- b) Memòria descriptiva i constructiva de la situació actual del bé catalogat, on hi consti:
 1. Estat actual de l'element i la seva àrea de protecció
 2. Estat actual específic dels elements catalogats sobre els que es vol actuar.
 3. Anàlisi dels danys, lesions i/o patologies del bé.
 4. Estat de l'entorn.
 5. Usos actuals.
- c) Aixecament planimètric de l'estat actual. Plantes, seccions i alçats de l'estat actual de:
 1. Element/s o conjunt protegit.
 2. Altres detalls d'aquells elements ornamentals, balcons, baranes, etc., que figurin en els àmbits de protecció.
- d) Reportatge fotogràfic a color de l'estat actual.

2. **Projecte tècnic.** El projecte tècnic de la intervenció a realitzar aportarà la següent documentació mínima:

- a) Memòria justificativa en relació a la fitxa de protecció del Catàleg, on hi consti:
 1. Relació de les actuacions proposades en els àmbits protegits.
 2. Relacions amb l'entorn definit i la seva normativa.
 3. Usos relacionats amb la intervenció que es formula.
 4. Justificació de l'acompliment de la fitxa de protecció del Catàleg.
- b) Memòria descriptiva i constructiva de la situació actual del bé catalogat, on hi consti:
 1. Estat actual de l'element i la seva àrea de protecció.



Ajuntament de Lleida

2. Estat actual específic dels elements catalogats sobre els que es vol actuar.
 3. Anàlisi dels danys, lesions i/opatologies del bé.
 4. Estat de l'entorn.
 5. Usos actuals.
- c) Memòria descriptiva i constructiva de la intervenció a realitzar, on hi consti:
1. Certificat de solidesa quan s'afectin elements estructurals.
 2. Composició, oficis, materials, textura, color, etc.
 3. Mesures específiques a adoptar.
- d) Plànol de situació a escala 1/500, identificant l'element i els seu entorn i les característiques de les cobertes.
- e) Plànols a escala 1/50 de plantes, seccions i alçats de l'estat actual indicant els àmbits protegits.
- f) Plànols de detall, a escala 1/20, sempre que s'intervingui en elements com baranes, balcons, etc. Que constin dins l'àmbit de protecció.
- g) Plànols a escala 1/50 de plantes, alçats i seccions de les intervencions objecte de llicència amb els detalls necessaris per a la concreta comprensió de la intervenció proposada.
- h) Fotografies en color de l'interior i l'exterior de l'element amb especial atenció a les parts objecte de la intervenció.
- i) Autoritzacions d'altres organismes o administracions competents, sempre que siguin necessàries.

3. Avaluació de la documentació presentada

- a) L'estudi patrimonial serà revisat pels serveis tècnics municipals per tal de comprovar que compleix amb el seu objectiu d'aportar dades sobre el bé i ajudar a establir els criteris que han de regir les futures actuacions sobre ell.
- b) El projecte, que incorporarà les conclusions de l'estudi patrimonial a l'hora de plantejar les seves propostes, serà sotmès a l'informe de la Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge d'acord al que estableix cada nivell de protecció (art. 25)

Art. 25. Intervencions en els béns catalogats segons el nivell de protecció:

1. Nivell de protecció 1. Integral

- a) Obres de consolidació i conservació per assegurar l'estabilitat de l'edifici i que afectin a fonaments, estructura portant, coberta i escala sense que afectin la seva posició i mida.
- b) Obres de restauració pel restabliment de l'estat original dels elements arquitectònics alterats, emprant la reconstrucció de les parts eventualment enderrocades.
- c) Obres de rehabilitació per adequar, millorar o actualitzar les condicions d'ús i habitabilitat, amb el manteniment de les característiques tipològiques de l'element tot i incorporar nous possibles usos.



Ajuntament de Lleida

- d) Obres de desmuntatge i eliminació de cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de l'edifici i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que l'edifici hagi suportat en el temps.
- e) Obres o treballs per a la inclusió d'elements tecnològics i higiènics o sanitaris essencials pel seu ús i, en general, per a la seva habitabilitat, sempre que es respectin les normes abans esmentades.
- f) Obres per millorar l'accessibilitat i eliminar barreres arquitectòniques
- g) Obres de reforma que no malmetin, perjudiquin o desvirtuïn el bé, es a dir, que no n'alterin la tipologia estructural ni formal, adequadament justificades.
- h) Obres de manteniment i /o reparació.
- i) Obres de reconstrucció i reproducció de parts o elements artístics i / o ornamentals per la comprensió del bé, adequadament justificades.
- j) Obres d'ampliació de sostre que respectin els valors patrimonials del bé, d'acord amb les determinacions del planejament general i / o derivat.

1.1. Estructura

Les intervencions a l'edifici es realitzaran conservant al màxim les seves estructures originals, utilitzant o recuperant els materials que la componen.

1.2. Exterior

La conservació tindrà cura del bé protegit impedit que la construcció sigui alterada o destruïda no deixant-la perdre o desaparèixer. No es permet, doncs, enderrocar l'element, ni total ni parcialment, ni modificar-lo en els seus trets essencials considerats com a patrimonials.

La intervenció sobre les façanes i cobertes que configuren l'evolvent del volum del bé, en mantindrà les característiques pròpies, i no es permetran alteracions o aportacions que malmetin la imatge i la lògica del conjunt.

Les façanes hauran de conservar els buits originals i recuperar les llindes i brancals de les obertures i les cantoneres. Es tendirà a eliminar les intervencions posteriors que hagin emmascarat l'aparença originals.

Els sòcols hauran de ser continus i prevaldran els acabats originals.

Els elements de tancament original si no es poden mantenir es substituiran per d'altres que tot i reproduir l'original, formal i cromàticament, s'adaptin a les condicions d'eficiència energètica. Es conservaran sempre que sigui possible els elements de ferro forjat i colat, (baranes, columnes, reixes).

És necessària també la conservació de les tortugades i els ràfecs de les cobertes. Especial èmfasi en els elements decoratius com frontons, balustres i cornises.



Ajuntament de Lleida

Es recomanable eliminar si es possible el cablejat de les façanes així com les baixants de PVC substituint-les per les de material metàl·lic no brillant i l'alumini lacat que permeti una millor integració.

Quant als paraments caldrà mantenir els acabats dels paraments originals, prescindint de la utilització del ciment pòrtland, substituint-lo per morter de calç.

És prioritària la recuperació d'estucs, esgrafiats o pintures. En cas de restauració es reproduiran tant gràficament com cromàticament.

El color de la façana serà el més semblant possible al de l'original. En cas que no sigui possible es farà ús de la carta de colors del centre històric.

Els rètols i aparadors compliran amb el determinat a l'Ordenança del Paisatge (art. 90) i ocuparan els buits arquitectònics. No podran sobresortir del pla de façana ni ésser lluminosos.

1.3 Entorn

En l'entorn li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei de Patrimoni Cultural Català 9/93 (Títol 2on- Capítol 2on Secció 1ª- Article 35)

1.4. Interior

Les actuacions a l'interior de l'edifici es faran integrant, en la mesura del possible, les especificitats originals del immoble corresponent a cada una de les seves etapes constructives, evitant canvis formals i constructius que alterin la genuïnitat conservada en el conjunt.

Per les reparacions d'ornamentació, acabats i elements constructius, s'utilitzaran els materials originals de l'edifici (estucats, paviments, pintures, fusteries, etc.) propis de la construcció original. En el cas que el material no es pugui trobar o les necessitat actuals de condicionament facin difícil la utilització d'aquests materials originals, les noves tècniques i materials que s'hagin d'emprar s'hi incorporaran afectant al mínim la imatge, i el concepte constructiu de l'immoble.

El condicionament de les instal·lacions que comporti alguna subdivisió de l'espai, seran actuacions que hauran d'anar-se adaptant a les noves exigències de la legislació específica. Aquestes millores o redistribucions s'hauran d'introduir amb solucions adequades i d'aparença senzilla que quedin correctament integrades dins el conjunt.

1.5 Projecte

Els projectes referits a béns que gaudeixin d'aquest nivell de protecció seran sotmesos a informe de la Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge



Ajuntament de Lleida

2. Nivell de protecció 2. Conservació

En els béns adscrits a aquest nivell s'admeten les intervencions següents:

- a) Obres de consolidació i conservació per assegurar l'estabilitat de l'edifici i que afectin a fonaments, estructura portant, coberta i escala sense que afectin la seva posició i mida.
- b) Obres de restauració tipològica i de restabliment als seus valors originals d'aspectes arquitectònics significatius, com les façanes i els ambients de determinats espais interiors.
- c) Obres de restauració tipològica que comportin la consolidació de l'estructura de l'edifici i la substitució de les parts inseparables del mateix, sense modificar els elements estructurals que configuren la pròpia construcció.
- d) Obres de rehabilitació per tal d'adequar, millorar o actualitzar les condicions d'habitabilitat, accessibilitat i seguretat, mantenint les característiques tipològiques de l'element tot i incorporar nous possibles usos.
- e) Obres d'ampliació d'acord amb les determinacions del Planejament general i/o derivat.
- f) Obres o treballs d'eliminació d'elements sobreposats que es verifiquin incoherents amb l'estructura originària de l'edifici i amb les ampliacions orgàniques del mateix.
- g) Obres o treballs de restabliment tipològic i de renovació d'una part parcial o totalment enderrocada de l'edifici, sempre que es demostrï documentalment la coherència de la proposta amb l'estructura originària de l'immoble o d'un altre mentre respongui al mateix tipus i període històric. L'actuació ha de reforçar les característiques tipològiques estructurals, funcionals i formals.
- h) Obres de desmuntatge sense possibilitat de reconstrucció d'elements estranys sobreposats a la implantació originària i que contribueixin a la recuperació funcional i formal d'espais lliures vinculats a l'edifici.
- i) Obres o treballs per a la inclusió d'elements tecnològics, higiènics o sanitaris essencials per al seu ús i, en general, per a la seva habitabilitat, sempre que es respectin les normes precedents.
- j) Obres per millorar l'accessibilitat i eliminar barreres arquitectòniques.

La intervenció en aquests tipus de béns comporta realitzar prèviament un estudi acurat del mateix i/o del seu projecte originari, en cas que existeixi, a través de documentació gràfica, escrita i oral, per poder establir una correcta directriu d'intervenció, orientada a retornar-li els valors constructius, arquitectònics, històrics, paisatgístics o funcionals originals que s'hagin vist alterats.



Ajuntament de Lleida

Aquest coneixement ha de possibilitar la lectura dels seus valors patrimonials i l'establiment de les actuacions necessàries per a la seva consolidació i el seu correcte funcionament. En aquest cas es poden arribar a proposar intervencions de caràcter integral que poden, fins i tot, representar l'enderrocament o retirada de determinades parts o elements, segons el que es desprengui del seu estudi

En el cas d'haver de plantejar i/o tramitar alguna modificació d'alguna part de l'element catalogat, caldrà justificar la seva necessitat o conveniència, i serà preceptiu l'informe favorable de la Comissió de Patrimoni de l'Ajuntament de Lleida, tan si implica obres majors com menors.

En cas de modificació, i s'aprova dita modificació, el tècnic competent la documentarà, gràficament, a través d'un aixecament detallat, fotogràficament i per escrit, la descripció de l'element catalogat de manera que quedi constància del seu estat abans de la intervenció.

El grau de protecció, en el cas dels edificis, afectarà la composició i elements constitutius de les façanes principals i secundàries visibles des del carrer, els volums generals (és a dir, límits exteriors dels edificis), les cobertes i aquells espais interiors que, en cada cas particular, tinguin un valor espacial i artístic (com ara vestíbuls, escales, sales nobles, torres i altres elements amb valor històric o arquitectònic).

Aquest nivell de protecció implica també la conservació in situ dels elements d'interès que, d'una manera zonal o puntual, es troben en l'edifici o element, com poden ser arcs, llindes, elements escultòrics, paviments, vidrieres, elements ceràmics, pintures murals exteriors o interiors, etc.

Tots aquells que possibiliten la lectura de l'estructura i la configuració del bé, amb tots els seus elements, tant interiors com els que es conserven en els murs de tancament o façanes.

En tots els elements adscrits en aquest nivell, es protegeix la tipologia (constituïda per l'estructura tipològica, la posició de la caixa d'escala, els nivells de forjat) així com les façanes.

La conservació tindrà cura del bé protegit impedit que la construcció sigui alterada o destruïda no deixant-la perdre o desaparèixer. No es permet, doncs, enderrocar l'element, ni total ni parcialment, ni modificar-lo en els seus trets essencials considerats com a patrimonials conservats. La intervenció sobre el conjunt en mantindrà les característiques pròpies, i no es permetran alteracions o aportacions que malmetin la imatge i la lògica del conjunt.

2.1 Estructura

Les intervencions doncs es realitzaran conservant al màxim les seves estructures originals, utilitzant o recuperant els materials que la componen i integrant, en la mesura del possible, les seves especificitats originals corresponent a cada una de les seves etapes constructives, evitant canvis formals i constructius que alterin la genuïnitat conservada en el conjunt.



Ajuntament de Lleida

2.2 Exterior

Per les reparacions d'ornamentació, acabats i elements constructius, s'utilitzaran els materials originals propis de la construcció original. En el cas que el material no es pugui trobar o les necessitats actuals d'acondiciament facin difícil la utilització d'aquests materials originals, les noves tècniques i materials que s'hagin d'emprar s'hi incorporaran afectant al mínim la imatge i el concepte constructiu de l'immoble.

El condicionament de les possibles instal·lacions seran actuacions que hauran d'anar-se adaptant a les noves exigències de la legislació específica. Aquestes s'hauran d'introduir amb solucions adequades i d'aparença senzilla que quedin correctament integrades dins el conjunt.

2.3 Interior

La intervenció serà curosa dels elements conservats a l'interior dels edificis, siguin paviments, pintures, mobiliari, bastiments, elements decoratius, escultòrics o de qualsevol mena.

2.4 Entorn

El condicionament de la zona que envolta al bé s'intervindrà, per garantir el seu correcte i segur funcionament, però evitant l'ús de materials i solucions que malmetin la seva genuïnitat i representin aportacions formals gratuïtes utilitzant, en la mesura del possible, solucions i materials tradicionals. Tota intervenció evitarà la instal·lació d'elements que interfereixin en la seva lectura o la instal·lació de mobiliari urbà que no s'avingui amb el seu entorn més proper.

2.5 Projecte

Els projectes referits a béns que gaudeixin d'aquest nivell de protecció seran sotmesos a informe de la Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge.

3. Nivell de protecció 3. Parcial

Son admeses les intervencions que permeten mantenir els valors patrimonials dels elements que van originar la protecció tot aplicant els criteris de caràcter general establerts en la present normativa.

Els elements o parts del bé que en cada cas estan especialment protegits resten especificats en la fitxa corresponent.

En el cas del patrimoni arqueològic i paleontològic la protecció parcial podrà afectar el jaciment un cop hagin estat descobertes, documentades i investigades les restes.

En els béns naturals, paisatgístics i ambientals, les intervencions aniran destinades a recuperar l'espai original amb els seus trets naturals, ecològics o paisatgístics, de manera que, malgrat que hagin desaparegut en part o en la seva totalitat, se'n pugui reinterpretar l'essència o reconèixer el valor històric o etnològic amb nous materials, elements o vegetals.



Ajuntament de Lleida

Els projectes referits a béns que gaudeixin d'aquest nivell de protecció seran sotmesos a informe de la Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge

4. Nivell de protecció 4. Ambiental

Fonamentalment es protegeix la façana o façanes, que, per formar part d'un context d'edificacions tipològicament reiteratives que defineix un determinat ambient o front edificat, és on radiquen la majoria dels valors motiu de catalogació. En aquest cas, independentment de l'obra a realitzar, i tot amb la substitució total o parcial de l'edificació, caldrà mantenir els trets tipològics de les façanes en el nou projecte.

La protecció de la façana d'un sol edifici o del paisatge urbà d'un conjunt determinarà el manteniment de la façana en la seva composició i materials originals, permetent-s'hi intervencions de manteniment i consolidació o canvis per retornar a la façana es seu estat genuí, sense que les actuacions de restauració suposin aportacions de invenció o nou disseny.

La utilització de tècniques i materials contemporanis no suposarà de cap manera la modificació de l'aspecte general de l'exterior del bé, i aquests hauran d'ésser utilitzats com a veritables eines, per possibilitar un correcte ús i salvaguarda de l'immoble.

En el cas de béns arquitectònics adscrits a aquest nivell de protecció s'admeten els següents tipus d'intervenció, respectant les condicions establertes en la fitxa corresponent del Catàleg:

- a) Obres de reforma parcial, siguin majors o menors, sempre d'acord amb els tipus edificats definits i les condicions generals d'edificació.
- b) Obres de rehabilitació per tal d'adequar, millorar o actualitzar les condicions d'habitabilitat, accessibilitat i seguretat, mantenint les característiques tipològiques de l'element tot i incorporar nous possibles usos.
- c) Obres de desmuntatge parcial que permetin la reconstrucció immediata segons les directrius que la Normativa estableix, pel seu cas, en la fitxa individualitzada.
- d) Obres d'ampliació parcial, sempre que ho permeti la normativa urbanística derivada del planejament general i/o derivat.
- e) Obres de substitució de l'edificació, sempre d'acord amb la normativa urbanística derivada del planejament general i/o derivat.

Els projectes referits a béns que gaudeixin d'aquest nivell de protecció seran sotmesos a informe de la Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge.

Quant als Béns naturals i ambientals-paisatgístic, no és permès amb caràcter general qualsevol transformació dels elements o espais amb interès natural que puguin alterar els valors pels quals són protegits, l'alteració del sòl o el paisatge característic de l'indret, sent d'aplicació el que es preveu al planejament general respecte a les disposicions en sòl no urbanitzable i a la normativa sectorial d'aplicació per a cada cas concret.



Ajuntament de Lleida

Es garantiran les funcions ecològiques, ambientals i paisatgístiques dels entorns recollits en aquesta categoria, així com la seva vinculació amb els valors històrics, socials, culturals, educatius i patrimonials.

Promoure l'adequació paisatgística de les instal·lacions i edificacions auxiliars associades a les zones d'hortes, que no s'adaptin al paisatge a través de tècniques específiques de contextualització, harmonització i/o mimesi/ocultació.

1. Elements de manteniment obligat:

- a) Tots aquells que constitueixen l'estructura i la configuració del conjunt paisatgístic, i especialment les vies d'aigua, les vorades que formen la ribera natural del riu, així com les dels ramals i sèquies que conformen la xarxa fluvial, amb el seus contorns i perfils al llarg de tots els llits, respectant els accidents i relleus que es produeixen, i els salts d'aigua i recorreguts que se'n derivin, els camins, els arbrats, canyissers, herbats, matollars i les construccions de suport que completen el bosc de ribera.
- b) S'evitarà la simplificació de l'espai agrícola mitjançant la supressió de marges, vores i bosquines intersticials. Mantenir la vegetació de marges i vores, especialment en el cas de talussos.
- c) Mantenir els arbres existents al llarg dels marges i dels camins, així com arbres aïllats, que acaben esdevenint fites del paisatge

2. Intervencions expressament prohibides:

- d) No s'hi podrà realitzar cap tipus d'abocament.
- e) No s'hi podrà eliminar vegetació si no es per motiu de seguretat i amb informe tècnic
- f) La plantació d'espècies exòtiques de caràcter bioinvasor.

5. Nivell de protecció 5. Documental

Quant als béns immobles, s'admeten les intervencions de conservació, restauració, reforma o rehabilitació, ampliació i enderroc, condicionades a deixar constància documental (planimètrica i fotogràfica) per tal de garantir la permanència de la seva memòria.

L'estudi patrimonial preceptiu, d'acord al que estableix l'art. 24.1, en els cas dels béns que gaudeixen d'aquest nivell de protecció haurà de ser especialment curós ja que serà potser tot el que en romandrà pel futur. Serà també preceptiu l'informe tècnic municipal que avaluï el compliment dels requisits i solvència de l'esmentat document. Acomplert aquest requisit no serà necessari l'informe previ de la Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge a la qual es donarà compte puntualment.

De la mateixa manera els béns Arqueològics i Paleontològics, han de deixar constància planimètrica i fotogràfica dels treballs d'excavació i desmuntatge.



Ajuntament de Lleida

Les modificacions parcials o totals, es documentaran a través d'un aixecament planimètric detallat, fotogràficament i per escrit- totes les operacions, de manera que quedi constància tan de l'estat previ a la intervenció com del conjunt de les accions que es duguin a terme. La documentació generada es lliurarà a l'Ajuntament per tal d'afegir-la a l'expedient.

Eventualment es podran recollir restes significatives dels enderrocs de les intervencions, seguint les pautes i el format marcats pel Servei d'Arqueologia, per a ser estudiades i si escau conservades en les dependències municipals pertinents.

5.1 Criteris d'actuació en enderrocs:

En el cas d'haver de plantejar i/o tramitar l'enderroc parcial o total de l'element, caldrà justificar la seva necessitat, conveniència o estat de ruïna mitjançant l'estudi patrimonial corresponent, d'acord al que estableix l'art. 24.1, i serà preceptiu l'informe tècnic municipal que avaluï el compliment dels requisits i solvència de l'esmentat document. Acomplert aquest requisit no serà necessari l'informe previ de la Comissió Municipal del Patrimoni i Paisatge a la qual es donarà compte puntualment.

Si s'aprova dit enderroc parcial o total, es documentarà per un tècnic competent de la forma que ha quedat expressada als paràgrafs anteriors i la documentació actualitzada serà lliurada a l'Ajuntament per tal que formi part de l'expedient i del coneixement i memòria del bé.

Com a referència general, cal que quedi constància de les característiques de l'element que fonamenten la seva valoració com a bé inventariat, representatives de la seva concepció i gènesi, de les reformes, modificacions i rehabilitacions que hagi sofert al llarg del temps, i siguin reconegudes com a part fonamental de la seva interpretació històrica, arquitectònica i patrimonial.

Art. 26. Intervencions en Àrees d'Expectativa Arqueològica.

En base a l'estat de coneixement de l'arqueologia del terme municipal de Lleida per la gestió del patrimoni arqueològic, serà d'aplicació la normativa que es desplega a continuació. En casos excepcionals, no previstos en la normativa, seran d'aplicació els preceptes corresponents de la Llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català.

1. Àrea d'Expectativa Arqueològica 1

Es procedirà segons el següents passos:

- a) En els solars afectats per aquest nivell de protecció, on s'hagin de realitzar obres que impliquin moviments de terra sota nivell de rasant, Arqueologia Municipal emetrà informe previ a la concessió de la llicència.



Ajuntament de Lleida

- b) En tots aquells casos en què el coneixement del solar de què es tracti ho aconselli, per a emetre aquest informe, caldrà portar a terme sondejos arqueològics sota la direcció tècnica d'Arqueologia Municipal.
- c) En el cas que aquests sondejos resultin negatius, s'emetrà el corresponent informe, que no condicionarà la concessió de llicència.
- d) En el cas que aquests sondejos resultin positius es procedirà a l'excavació sota la direcció tècnica d'Arqueologia Municipal. En el cas que els sondejos resultin positius però les característiques del solar no permetin l'excavació en extensió, els serveis tècnics municipals d'Arqueologia emetran informe sobre les condicions que haurà de reflectir la corresponent llicència d'edificació.
- e) En els casos que dels resultats de l'excavació a què fa referència el punt d) es desprengui, a criteri de la Comissió Municipal de Patrimoni, la impossibilitat de concedir llicència d'edificació es promourà la incoació d'expedient de Bé d'Interès Cultural i/o la redacció del corresponent Pla Especial.
- f) En els solars on es vulguin realitzar obres que no impliquin moviments de terres sota nivell de rasant, Arqueologia Municipal emetrà informe sobre la necessitat o no de realitzar sondejos i/o excavacions. En cas que s'hagin de fer sondejos caldrà que siguin realitzats en un termini màxim de dos mesos a comptar des del moment que el promotor posi el solar a disposició de l'Arqueologia Municipal. En cas que es realitzin excavacions es faran dins el termini màxim de sis mesos.

2. Àrea d'Expectativa Arqueològica 2

Es procedirà segons els següents passos:

- a) En els solars afectats per aquest nivell de protecció on s'hagin de realitzar obres que impliquin moviments de terra sota nivell de rasant, l'expedient de llicència d'obra haurà d'incloure un informe d'Arqueologia Municipal que indicarà si l'obra està condicionada a sondejos arqueològics previs o, si s'escau, a inspecció.
- b) En cas que s'hagin de realitzar sondejos es portaran a terme dins un termini màxim de dos mesos a partir que el promotor posi el solar a disposició, tindran una durada màxima de vint dies i aniran a càrrec del promotor.
- c) Si el resultat d'aquests sondejos és negatiu, Arqueologia Municipal emetrà informe favorable per a la concessió de la llicència d'edificació.
- d) Si el resultat és positiu es procedirà a la excavació amb una durada màxima de sis mesos. Acabada l'excavació se seguirà el procediment indicat als apartats f) g) i h) de l'Àrea d'Expectativa Arqueològica 1.



Ajuntament de Lleida

Art. 27. Troballes arqueològiques fortuïtes

El patrimoni arqueològic i paleontològic que incorpora el Catàleg de béns a protegir és susceptible d'incrementar-se per la troballa de restes en superfície i per descobriments fortuïts i imprevistos durant la realització de remocions del subsol o d'intervencions en edificis.

D'acord amb el que s'estableix a l'article 22 del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, si durant el desenvolupament d'obres públiques o privades es descobrissin restes arqueològiques o paleontològiques, el promotor i la direcció facultativa de l'obra són responsables solidaris de les obligacions de paraitzar immediatament els treballs, prendre les mesures adequades per a la protecció de les restes i comunicar el descobriment a l'Ajuntament i al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en un termini màxim de 48 hores i en cap cas no se'n pot donar coneixement públic abans d'haver informat les dites administracions.

Els treballs es mantindran suspesos durant el termini i condicions que estableixen l'Article 51 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català i l'Article 22 del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

L'arquitecta municipal

La cap de secció de
Patrimoni cultural, històric i artístic